

Hvernig er búið að breyta barnalögunum?

Ráðstefna RÁS, Rbf og innanríkisráðuneytisins 8. nóvember 2012

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hrefna Friðriksdóttir, dósent við lagadeild HÍ

Aðdragandi að breytingum á barnalögum

- Nefnd skipuð 22. desember 2008
 - ✓ Hrefna Friðriksdóttir, formaður
 - ✓ Ingveldur Einarsdóttir, dómarafélag Íslands
 - ✓ Álfheiður Steinþórsdóttir, Sálfræðingafélag Íslands
- Nefndin skilaði drögum að frumvarpi í byrjun janúar 2010
- Frumvarp lagt fram í maí 2011
 - ✓ ÷ dómaraheimild/mál um lögheimili
- Frumvarp lagt fram í nóvember 2011
 - ✓ ÷ dómaraheimild/mál um lögheimili/aðför vegna umgengni
- Breytingartillögur velferðarnefndar samþykktar í jún. 2012
 - þau atriði sem felld höfðu verið niður tekin inn aftur
- **Lög nr. 61/2012, um breytingar á lögum nr. 76/2003**

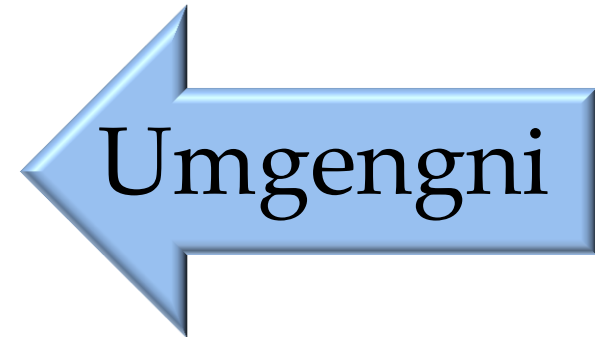
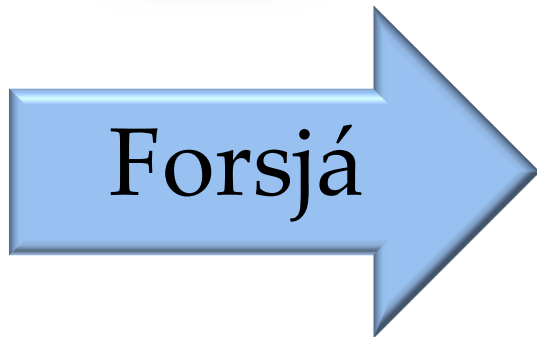

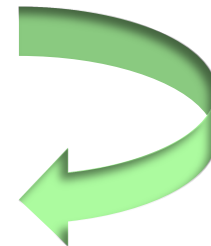
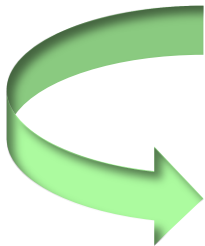
Meginstoðir

Tryggja rétt barns til að þekkja og hafa tengsl við báða foreldra sína

Hvaða reglur um samband barna og foreldra sem ekki búa saman eru líklegastar til að þjóna best hagsmunum barns?

Málsmeðferð

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hagsmunir barns

- Tryggja að börn fái eftir fremsta megni að lifa og þroskast við uppbyggjandi og þroskavænleg skilyrði
- Börn hafa þörf fyrir góða umönnun, jákvæð tengsl, stöðugleika, öryggi, ró, jákvæðan ramma og fyrirsjáanlega framtíð
- Ef óskir, afstaða, samskipti eða hegðun foreldra skapa þær aðstæður í lífi barns að hamla heilbrigðum þroska þess þá verður að setja þarfir barnsins í algeran forgang

Meginatriði

- Hlutverk barnalaga
 - ✓ ábyrgð á uppeldi hvílir fyrst og fremst á foreldrum

- Almenn ákvæði um réttindi barns
 - ✓ gilda á öllum sviðum samfélags
 - ✓ meginreglur samnings Sameinuðu þjóðanna um réttindi barnsins
 - ✓ réttur barns til að lifa, þroskast og njóta verndar og umönnunar
 - ✓ hagsmunir barns í fyrirrúmi
 - ✓ réttur barns til að tjá sig

Hugtök

- Forsjá = formleg ábyrgð
- Búseta = verkaskipting og ákvarðanataka
- Umgengni = samskipti foreldris og barns

Forsjá

- Heimild til að dæma sameiginlega forsjá
- Sjónarmið í forsjárdeilum
 - lögfest almenn sjónarmið
 - sérstaklega um sameiginlega forsjá
 - ✓ hefur forsjá verið sameiginleg áður?
 - ✓ aldur og þroski barns
 - ✓ ágreiningur/samskipti foreldra
- Inntak forsjár – verkaskipting foreldra
- Forsjá stjúeforeldra – umsemjanleg
- Forsjárlaust foreldri – réttur til gagna og upplýsinga

Búseta

- Sameiginleg forsjá = lögheimili/föst búseta barns á einum stað
- Dómsmál um lögheimili
 - ✓ sömu sjónarmið og í forsjármáli

Um gengni

- Skilgreining um gengni
 - ✓ samvera og önnur samskipti
 - ✓ eins og best hentar þörfum barns
- Umfjöllun um þarfir barns
 - ✓ grunnþarfir barns í umgengni
 - ✓ umgengni miðað við aldur og getu barns
- Heimild til að úrskurða 7 daga af 14 dögum
 - ✓ ekki meginregla
- Umgengnistálmanir

Málsmeðferð

- Þverfagleg sýslumannsembætti

nánari samvinna löglærðra og sérfræðinga í málefnum barna

Sérfræðiráðgjöf

Sáttameðferð

Aðstoð sérfræðings við úrlausn einstakra mála

Málsmeðferð

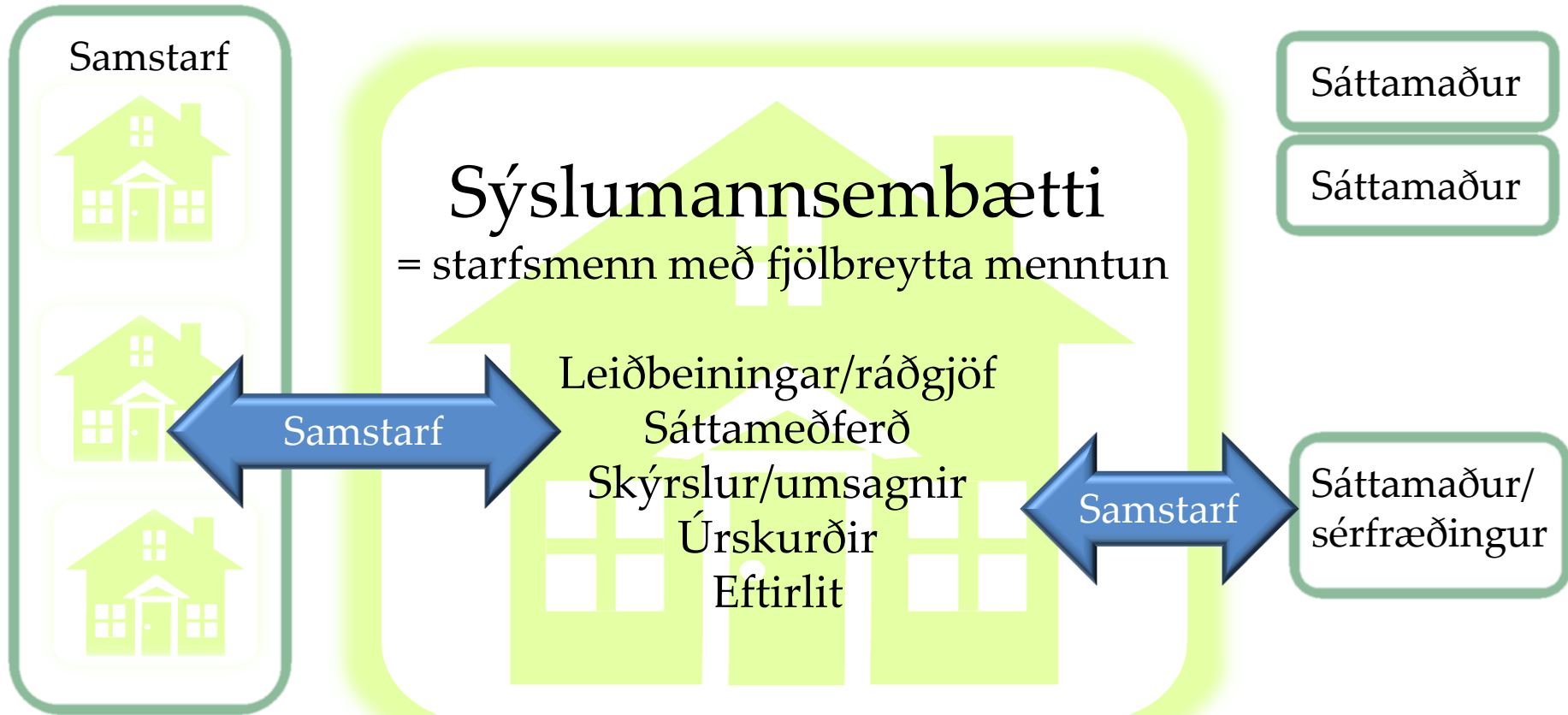

- Sérfræðiráðgjöf
 - ✓ almennar leiðbeiningar
- Sáttameðferð
 - ✓ skylda áður en krafist úrskurðar eða höfðað mál
 - ✓ leita til sýslumanns eða annarra
 - ✓ hjálpa foreldrum að gera samning um lausn sem er barni fyrir bestu
 - ✓ útgáfa sáttavottorðs um árangurslausa tilraun
- Aðstoð sérfræðings við úrlausn einstakra mála
 - ✓ viðtöl – skýrslur – umsagnir – eftirlit

Framkvæmd

Takk fyrir

HÁSKÓLI ÍSLANDS